

“Nem lehet egészen boldog ember,
akinek nem öröm a zene.
Erre az örömrre azonban tanítani
Kell az emberiséget.”

/Kodály/

ZENEI ÉLET ÓZDON

(Az Erkel Ferenc Zeneiskola 50 éves története)

Írta: **Korényi Lajos** nyugalmazott zeneiskolai igazgató

Lektorálta:
Dr. habil Veres László
Megyei múzeumigazgató

Szaklektorok:
Halász Péter
A Honismereti Szövetség elnöke
Dr. Kovács Tibor
A Magyar Nemzeti Múzeum főigazgatója

Felelős kiadó:

.....

Készült:

.....

ISBN szám:

.....

Bevezetés

Szaktervezésem témaválasztásakor arra a feladatra vállalkoztam, hogy Ózdi zenei életének kialakulását és fejlődését – meglehetősen szegényes forrásanyagra támaszkodva – bemutassam Kizárólag a helyi kiadványok, kéziratok, az Ózdi Honismereti Kör birtokában lévő emlékek, s a még ma is élő és a múltban aktívan tevékenykedők elbeszélései voltak segítségemre. Fotódokumentációk az Ózdi Városi Múzeum archívumából származnak.

Ózd több mint 700 éves település. Hosszú évszázadokon keresztül kevés lakos, mezőgazdasági jelleg, falusias hangulat jellemezte. A lakosság műveltsége meglehetősen alacsony szintű volt. 1773-ban a kis falunak nem volt iskolája.

Az ipar megjelenésével fokozatosan indult meg az új társadalmi osztályá szerveződés folyamata. Az életmód és a kultúra terén is szükségszerű változás ment végbe.

Bevezetőként a kapitalizmus korától szükséges kiindulni, hiszen minden zenei emlékünknél e gazdasági viszonyok során alakult ki.

Egy adott földrajzi terület zenei életének, zenei kultúrájának kialakulásában, fejlődésében számos tényező játszik szerepet: földrajzi fekvés, objektív adottságok, társadalmi fejlettség, rétegződés, valamint gazdasági viszonyokat meghatározó és jellemző adatok.

Ózd történetében a legjelentősebb tényező a vasgyár létrejötte 1847-ben. Ez az év nemcsak a lakosság, de a település életében is hatalmas változást jelentett.

A község lélekszáma ebben az időben 821 volt. A vasgyárnak üzembehelyezése idején 200 dolgozója volt, elsősorban idegen (német és szlovák) szakmunkások. A helyi és környékbeli lakosság – szaktudás hiányában – csak segédmunkát vállalhatott, hiszen még 1890-ben is csak egytanítós iskola és 2304 főnyi lakossága volt Ózdnak, amelynek 59 százaléka nem tudott írni, olvasni.

A községi iskola egy-egy kántortanítója, vagy a hitközség káplánjai fejtették ki – kizárólag egyéni műveltséget terjesztő – tevékenységét. Pl.: húsvéti passiójátékok, karácsonyi betlehemes játékok, különböző iskolai ünnepek műsorainak összeállítása, vagy – főleg egyszólamú – kórusművek betanítása bizonyos rendezvényekre.

A vasgyár létrejöttével – amely az 1848-as szabadságharcosok számára már vasat gyártott – Ózd társadalmi szerkezete megváltozik: az eddigi, szinte kizárólag földművelésből élő és saját szükségleteit kielégíteni igyekvő lakosság megindulhatott a fejlődés útján. A paraszti munkák helyett munkáskezekre volt szükség. Ahogy növekedett a gyár dolgozóinak száma, úgy nőtt a hiányérzet a társadalmi élet, a közös szórakozás és a művelődés iránt is. Ebben az időben zenei élet Ózdon még nem mutatkozott. Az 1880-as években mindössze néhány műszaki vezető és tisztviselő családnak a birtokában akadt egy-egy zongora.

Ez, valamint a lakodalmakon muzsikáló zenekarok működése jelentette a zenei életet. A munkások körében akadtak, akik – elsősorban saját szórakoztatásukra – maguk gyártotta citerákon, furulyákon játszottak és ünnepnapokon megszólalt a kolónián egy-egy rekedt hangú gramofon is. Más zenei tevékenységről ebben az időben még nem beszélhetünk. Konkrét eredmények csak tizenhét évvel később, a fúvószenekar, majd a dalárda megalakulásával születtek.

1884-ben a gyár tulajdonosai felismerték, hogy műveltebb munkássággal eredményesebben, termelékenyebben dolgozhatnak. A Rimamurány-Salgótarjáni Vasmű Részvénytársaság vezérigazgatója határozatot hozott a népművelés kibontakoztatására: 1884 november 14-én megalakult Ózd első művelődési egyesülete, az Olvasó Egylet.

Érdeemes idézni az Olvasó Egylet alapszabálya néhány pontjaiból: „Az Egylet célja: ... ózdi gyári felvigyázó- és munkás személyzetének. ... szellemi és minden tekintetben magyar nemzeti irányú működésére ... és szórakozásra alkalmat nyújtani ... A cél elérésére szolgáló eszközök: ... hangversenyek rendezése országos hírű művészekkel, a magyar énekművelés ápolása és fejlesztése; nemes szórakozásra alkalmas játékszerek tartása.”

Fúvószenekar

Az Olvasó Egylet vezetősége egyre gyakrabban ostromolta a gyár irányítóit egy fúvószenekar létrehozása érdekében, hiszen – elsősorban ünnepélyeken – szükségesnek tartották egy ilyen zenekar közreműködését.

1895 elején Schuch Ferenc (német származású; 1892-től a fővárosi Orfeum zenekarának karmestere volt) megbízást kapott Fúvószenekar létrehozására.

Első tevékenysége a zenekar megszervezésére irányult. Ebben Tetmayer László gyárigazgató intézkedése segítségére volt. Tetmayer elrendelte, hogy két napon belül a gyárban össze kell írni, és megbeszélésre összehívni mindazokat, akik valamilyen hangszeren tudnak és akarnak zenélni. Meg is jelentek vagy

hatvanan az Olvasó helyiségében. A létszám örvendetes volt, de a minőség annál lesújtóbb. A legtöbben hangszer nélkül jelentek meg. A néhány hangszerrel rendelkező furulyát, régi gombos harmonikát, vagy szájharmonikát hozott magával. „A hatvan jelentkező közül csak kettő bizonyult alkalmasnak arra, hogy a zenekar tagja legyen: az egyik Tonczár Vilmos, aki furulyával, a másik Czarvan István, aki bőrdudával mutatta be tudását” jelentette az eredményt Schuch karmester Tetmayer igazgatónak, és javasolta, hogy idegenből hozzanak zenészeket. Tíz zenészt kért. Rövidesen meg is érkezett a tíz zenész, de kettő mindjárt visszafordult, amikor a feltételeket megtudta. Így csak nyolc zenésszel kezdődött meg a tanulás: Dreichschuch, Engelman, Friedman, Fülöp, Jung, Lebeda, Parizek és Sturcz nevű zenészekkel indult meg a munka.

Tehát. főleg idegenből hozott zenészekből állt össze az együttes, amely már temetéseken szerepelhetett. A „gyári zenekar” – így nevezték – nem önálló egyesületként működött. Alapszabályai nem voltak, kizárólag a gyári igazgatóság, illetve a karmester rendelkezett teljhatalmú jogokkal. Anyagi támogatója a gyár igazgatója volt, a zenészek munkaidő alatti igénybevételét munkaidő alatti bérként számolták el. Gyakran előfordult, hogy a főművezető, művezetők üzemi érdekekből szembehelyezkedtek a rendelkezésekkel. Ilyenkor Schuch karmester azonnal panasszal élt, és egy ideig újra elengedték a zenészeket a munkából. A karmester a gyári igazgatónak volt köteles beszámolni tevékenységéről. A zenekar az Olvasóhoz annyiban tartozott, hogy minden zenekari tag tagja volt az Olvasónak is. A hangszerek az Olvasó tulajdonát képezték. A próbák megtartásához és a hangszerek megőrzéséhez az Olvasó Egylet biztosított helyiséget.

A zenekar – amely csaknem mind fiatalokból állt – jelentősebb szerepléseit 1897-ben kezdte, az Olvasó Egylet különböző rendezvényein. 1898-ban a Fuvószenekar létszáma 25 fő volt. Ettől az évtől már a Dalárdával (1897-1898-ban alakult) együtt lépett fel és adott jobbnál jobb zenei műsorokat.

Az indulók mellett mind több színvonalas nyitánnyal, önálló műsorszámmal léptek fel. Ezeket a zenei műsorokat Ózdon az Olvasó Egylet színháztermén kívül – főleg nyári időszakokban – az Olvasó épület kerthelyiségében épült zenei pavilonban is „térzeneként” adták elő.

Egyenruhával az Olvasó látta el a zenészeket, amely sötétkék posztóból készült, katonai szabású zubbonyból, pantallóból és félkemény – huszárcsákó-szerű – sapkából állt. A zenekar példásan fegyelmezett együttes volt és szerette karmesterét, mert a tagok ügyes-bajos dolgaiban is közbenjárt, igyekezett elősegíteni, hogy minden zenésze rendezett körülmények között éljen. Lakáskiutalást, szorongatott helyzetben segínyt eszközölt ki.

1898 és 1903 közötti időben majdnem fele kicserélődött a zenészeknek. A régiek közül 11 eltávozott, bizonyára nem tudták teljesíteni a karnagy által követelt rendszeres tanulást és fegyelmet.

Schuch Ferenc karmester – egyéni precizitásából eredően – minden tekintetben szigorú rendet tartott. Pl.: a próbákról való igazolatlan távolmaradást, a temetéseken ittasan való megjelenést, valamint hangszerek megrongálását pénzbírsággal, szükség esetén a havi próbadíj összegének jelentős levonásával büntette.

A hatás nem maradt el. Amíg 1899-ben 11 esetben kellett pénzbüntetést kiszabni, addig 1905-ben csak 2 esetben fordult elő ilyen vétség.

A Fúvószenekar működésének első két esztendejében a kényszerűség hajtotta a fiatal, ambiciózus karmestert, hogy felkutassa a munkásság körében a zenekedvelő és a zene művelésére alkalmas fiatalokat, s buzgón tanítsa őket. A zenekar megalakulása után sem hagyott fel a tanítással, a próbateremben rendszeresen folyt az oktatás.

Ózdon egyre több lakásból, egyre gyakrabban hangzottak a hangszerek gyakorlatai. Sok munkáscsalád azért adta zenét tanulni a gyermekét, mert zenésznek lenni a gyárban is előnyt jelentett. Ha valaki zenész volt, az már rangot jelentett. Egyre többen akadtak olyanok, akik a zenei műveltség megszerzése érdekében adták tanulni gyermekeiket. Ilyenek nemcsak Ózdon, hanem a szomszédos Sajóvárkonyon és Bolyok községben is akadtak. Schuch Ferenc a tehetősebbek gyermekeitől tandíjat szedett, a szegény sorsú munkásgyermeket azonban ingyenesen tanította. A zenekarból eltávozottakat az általa képzettekkel pótolta. Ebben az időben az alábbiak kerültek a zenekarba: Albert Rezső, Babus József, Babus János, Babusák János, Balázs Lajos, Bajkovszki Viktor, Eberli János, Heischler Lajos, Fülöp Lajos, Kovacsik János, Stoósz János és Viduch István. A zenészek között már két testvérpár is volt. Növekedett a fúvóshangszerek száma, amelyeknek fajtái is változtak. Korszerűbb hangszerekkel minőségi változás is együttjárt. A zenekar már nemcsak a temetéseken mutatkozott, hanem az Olvasó színvonalasabb rendezvényein is. A karmester a zenekar tagjaitól megkövetelte, hogy mindenki több, – de legalább két – hangszeres zenész legyen. Így érte el azt, hogy a zenekarnak négy-öt tagú kis vonós együttese legyen. Ezzel lerakta a jövőbeni szimfonikus zenekar megalakulásának alapjait.

Schuch Ferenc karmester alapozta meg Ózd zenei életét, a zenei kulturálódás alapjait. Szorgalmas munkálója volt a zeneműveltség terjesztésének. Tanítványai közül sokan hívatásos zenei pályára léptek, és elért

eredményeikkel, sikerekkel becsületet szereztek tanítómesterüknek: Lebeda József a Kolozsvári Színház karmestere lett, Lebeda Gyula pedig a Kolozsvári Operaházhoz került mélyhegedűsnek. Perlaki (Parizek) József a Zeneművészeti Főiskola kedvelt harsonatanára lett, Blaskó Miklós és Aurel Mihály hegedűművészként Amerikába került. Hercsik József a Magyar Operaház zenekarába került nagybőgősnek, Profant Istvánt karnagyként a Miskolci MÁV zenekar szerződtette.

Schuch karmester nem csupán a saját oktató munkájával és a zenekar minél gyakoribb szereplésével igyekezett a zenei ízlést ápolni, hanem buzgón támogatott minden olyan rendezvényt, amely egész Ózd lakosságának zenei élményt nyújtott. Mindent elkövetett, hogy mind több hangversennyel, idegenből hívott művészekkel, zenei együttesekkel növelje nemcsak az Olvasó Egylet tagságának, hanem Ózd község lakosságának is zenei ízlését. A zenekar tagjai számára egyenesen kötelezővé tette ilyen zenei rendezvények látogatását.

Az I. világháború alatt a fokozott termelés érdekében előfordult, hogy a művezetők nem engedték ki a zenészeket az üzemből a próbákra, vagy a rendezvényekre. Emiatt voltak akik megváltak a zenekartól és ez komoly veszélyt jelentett a zenekar fennmaradásában. Schuch karmester a háborús évek közepette az alábbi jelentést juttatta el a gyárigazgatóhoz:

„A zenekarból való távozás oly mérvű – különösen az utóbbi három év alatt, – hogy annak pótlására tanítványaim nem elegendők, távozásukkal párhuzamban lépést tartani nem tudok. Előbb-utóbb mégis kész erőket kell alkalmazni”. – Kéri, hogy a kiképzett és a zenekarból távozó gyári dolgozókat hivatalos úton irányítsák vissza a zenekarba. A jelentést ezzel zárta:

„Sajnálattal kell jelentenem, hogy zenekarunk ügyeit ilyen viszonyok között tovább vezetni soká már nem bírom.” A problémát – ha nem is teljesen – elfogadhatóan a gyár vezetősége megoldotta. A zenekar 1919. március 21-én ott szerepelt a Tanácsköztársaság győzelmét ünneplő tüntetésen. Tagjai közül sokan elég feltűnően tevékenykedtek a proletárdiktatúra idején. A proletárdiktatúra bukása után 1920. július 12-én érkezett miniszteri átirat alapján minden egyesületi taggal szemben igazoló eljárást kellett lefolytatni. Faragó F. Gyula gyárigazgató mint az Olvasó Egylet elnöke egyszerűen félretette a fősolgabírói rendeletet: „Írják rá, hogy megtörtént!” mondta az Olvasó Egylet igazgatójának, majd telefonon felhívta a fősolgabírót és közölte vele, hogy ne forszírozza már ezt a dolgot, jelentse tovább az igazolás megtörténtét. 1920-ban a fúvószenekar fennállásának 25 éves évfordulóját a háború utáni viszonyok miatt ugyan nem ünnepelhatték meg, de helyette 1925-ben fennállásának 30 éves jubileumát megünnepelték, de nagyobb szabású megemlékezést nem tartottak.

Ekkor a zenekar 33 főből állt, többségét fiatalok alkották. Az alapító zenekari tagok közül még aktív tagok voltak: Schuch Ferenc karmester, Albert Ferenc, Franbach János, Jacsó István, Jung Miklós, Rozin József és Parizek Vencel zenészek.

De több zenész fia, vagy közvetlen rokon: Dóbisz István, Fülöp József, Jacsó Péter, Jung Béla, ifjabb Rozin József, Parizek Ferenc zenekari tagok lettek. Velük biztosította a karmester a pótlást. Több tanítvány később karmester (Parizek Vencel, Parizek Ferenc) ill. zenetanár (Dóbisz István) lett.

A Schuch Ferenc által alapított és vezetett Fuvószenekar dallamanyaga ugyan nem magyar eredetű, hanem a korabeli német romantika zenei nyelve volt. Csak később, a XIX. században magyar népi zeneként ismert, főleg a városokban űzött népies műzene: „a verbunkos” lett a muzsikálás hagyományos formaépítése.

Ez már magyar forradalmi ihletésű muzsika volt, amely Erkel Ferenc és Liszt Ferenc művészetét jellemzi. Erre a dallamanyagra épült kórusművek szerepeltek a Dalárda repertoárjában is. Az igazi magyar zenét azonban – Bartók Béla és Kodály Zoltán népdalgyűjtési munkája nyomán – a magyar népzeneire épített magas színvonalú és világhírű alkotások jelentették és jelentik ma is.

1932-ben Schuch Ferenc tanítványa: Parizek Ferenc vette át a zenekar irányítását: Nemcsak tanítványa, hanem az alapító karmester módszereinek követője is volt egyben. Parizek Ferenc is a gyári munkások gyermekeinek tanításával igyekezett utánpótlást biztosítani, és a zenekart erősíteni. Erre különösen szükség volt, mert a zenekar kezdett elöregedni. Folytatta elődjének törekvését az állandó vonós részleg kinevelésében. A zenekari műveket gyűjtve, sokat maga is hangszerelte. A II. világháború éveinek folyamán sokat tevékenykedett a zenekar érdekében, sőt egy időben teljes anyagi támogatottság nélkül is működtette zenészeit.

1945-ben a zenekar 50 éves évfordulóját ünnepelte. A rendezett ünnepély és hangverseny alkalmára a gyárvezetőség új, világos egyenruhával ajándékozta meg a zenészeket.

Dalárda

A gyári Fuvószenekar szervezésének mozgalmasságával, később pedig nyilvános szerepléseivel – ösztönzően hatott azokra, akik elsősorban idegen példák nyomán – férfikar létesítésének tervét dédelgették. 1897/98 telén megalakult a Dalárda. Szervezője és első karnagya Scherffel Lajos társulati tanító volt. A dalosok nőket csak alkalomszerűen (farsangi, húsvéti játékok)

túrték meg maguk között. Szerintük a női-nem csak „széthúzást” visz a Dalárdába. A Dalárda 19 taggal indult, majd később – kórustekintélyük megalapozásával – létszáma jelentősen növekedett. Első műsorát 1898 február 20-án mutatta be, s ugyanezen műsorral szerepelt az 1848-as szabadságharc 50. évfordulójának megünneplésében is.

A dalárda tagjai kezdetben saját – általában sötét – ruhájukban szerepeltek, csupán nemzetiszín csokornyakkendőt viseltek mindannyian az egyöntetűség kedvéért. Egyenruhát a Rima gyár vezetősége jóvoltából és költségén 1908-tól viseltek. Ez fekete „bocskai-atilla” volt, melyhez aranyrojtos fekete nyakkendőt és „bocskai-sapkát” viseltek.

Ehhez a Rimaművek vezetősége készséggel nyújtott anyagi támogatást, hiszen nagyon is kedvére volt a hazafias érzés ápolása. Ennek a szemléletnek az ápolásában az egyház segítségét is igénybe vették. Az évfordulón testületileg vezették a tagokat a templomba a Fúvószenekarral és a Dalárdával együtt. Még ebben az évben Erzsébet királyné elhunytá alkalmából rendezett gyászünnepélyen szerepelt a Dalárda, és műsort adott Hanván Tompa Mihály költőnk sírjának megkoszorúzási ünnepélyén.

A századforduló fontosabb eseményeket jelentett a Dalárda számára:

Az alapító karmester 1900-ban elköltözött Ózdról: Így ideiglenesen Halász Ferenc, majd egy évvel később – 1901-ben – Hanuszik Antal, szintén társulati tanító állt a Dalárda élére. 1904-ben a Dalárda belép a Magyar Országos Dalosszövetségbe.

Amikor Rákóczi Ferenc hamvait 1906 őszén Kassára vitték, a miskolci pályaudvaron az éjjel beérkező vonatot a Dalárda „Hej, Rákóczi, Bercsényi” c. dallal fogadta. 1907. június 16-án szereplési kiránduláson vesz részt Dobsinán Kossuth Lajos szobrának országos hírű leleplezési ünnepségén.

Erről írja az Ózdi Hírlap 1907 június 23-i száma: „Meg kell említenünk azt a nagy sikert, melyet a Dalárda elért a „Győzelmi dal” és több darab előadása által. A dísz-sátorból elinduló frenetikus taps s a hosszantartó lelkes éljenezések mutatták a nem várt sikert.”

1913-ban Hanuszik Antalt elhelyezték Ózdról. Utána Joób Sándor társulati tanító lett a Dalárda vezetője, aki egyben az ózdi evangélikus egyházközösség kántora is volt.

1914-ben kitört a világháború és – bár a Rimaművek sok munkását felmentette a haditermelés érdekében – a katonai behívások a Dalárda sorait is megtépázták.

1915-ben Becht Ernő Gyula tanító személyében új karnagyot választottak. Személyéről nemcsak mint kitűnően képzett muzsikusról, de mint a kibontakozóban lévő munkásmozgalom baloldali harcosára is emlékeznek. Pályázat révén került Ózdra, mintegy 400 jelölt közül választották ki. Itt kell megjegyezni, hogy a gyári társulati tanítói állás elnyerése felért egy főnyereménnyel, mivel itt a fizetés az állami, illetve egyházi tanítói fizetésének a többszörösével ért fel. Fizetésen kívül ingyenes természetbeni juttatás (lakás, fűtés, világítás) is járt a gyári társulati tanítónak.

Becht Ernő Gyulának baloldali meggyőződése miatt 1916-ban be kellett vonulnia katonának, 1917-ben visszatért Ózdra, azonban sok meghurcoltatás után megfosztották tanítói állásától, s természetesen felmentették karmesteri státusából is. Ekkor külföldre emigrált és csak 1945 után tért vissza Ózdra.

1917 októberében – az időközben Ózdra visszatért – Hanuszik Antal szervezte újjá a Dalárdát. 1919 után a Dalárda színvonala újra a régi lett, s dinamikus fejlődésnek indult.

A Dalárda mindig a szívében volt az ózdi lakosságnak. Minden szereplése alkalmával ünnepelték, mert ez a testület nemes önzetlenséggel szolgálta az ózdi és ózdvidéki közösség szórakozni vágyását. A Dalárda azonban nemcsak kifelé mutatott eleven életet, nemcsak a siker és a babér volt a kitűzött célja, hanem a benső barátság ápolása és a testvéri érzés megvalósítása is.

A Dalárda sikereinek legfőbb alapja: a vezetőhöz, a karnagyhoz való hűség, ragaszkodás és engedelmesség, az egymás iránti szeretet, és a kitartó munka. Ezen nemes tulajdonságoknak köszönhető, hogy fegyelmezettségével, szerény viselkedésével és szép előadásával mindenfelé elismerést, és az ózdi munkástársadalomnak jó hírt, nevet szerzett. Ezzel az őket támogató Rima-társulatnak meglegedését is teljes mértékben megnyerte.

1920-ban a Dalárda mellékcsoporthozaként megalakították az Ifjúsági Egyletet, amelyből később Ifjúsági Énekkar szerveződött, gondolván a Dalárda utánpótlására. Az Egylet vezetője Hanuszik Antalt követő Czangár Lajos, társulati gyári iskola igazgatója volt. Az Ifjúsági Énekkart Szedlák Gábor társulati tanító tanította.

A fentiek alapján megállapítható, hogy a Dalárda személyi utánpótlást biztosítói mindenkor a társulati tanítók – mint karnagyok – voltak. Tulajdonképpen már gyermekkoruk óta nevelték – az erre alkalmas – Dalárda-tagokat. Nem csoda, hogy a társulat egy új tanító alkalmazásakor nagy súlyt fektetett annak zenei felkészültségére.

1925-ben Hanuszik Antal a Dalárda vezetéséről – nagyfokú és sokirányú elfoglaltsága miatt – (ő lett a gyártelepi társulati iskola kerületi igazgatója) megváltik. Távozása után a pálcát Szedlák Gábor vette kezébe. Fiatalos hévvel, nagy szeretettel és ambícióval tanította a Dalárdát.

1925 augusztus hónapban az Országos Dalosversenyen Sopronban 45 tagú kórossal vesz részt, és a „népdal csoportban” (kategóriában) (I/B díj) második díjat nyert.

1925 október 29-én nevezetes szereplése volt a Dalárdának: az Ózdra látogatott József királyi herceg, gróf Festetics Pál és Dr. Bíró Pál társulati elnök, országgyűlési képviselő urak tiszteletére lampionos szerenádöt adott a kórus.

1927 augusztus hónapban az Országos Dalosversenyen, Szegeden, a már 60 tagú Dalárda „műdal kategória” III. díját szerezte meg.

Fennállásának 30 éves évfordulóját 1928. június 10-én ünnepelte az Olvasó Egyleti Dalárda. Az Országos Magyar Dalos Szövetség az ünnepély előkészítőjét és rendezőjét: Szedlák Gábor-t ez alkalommal díszes karnagyi pálcával ajándékozta meg, a hosszú idő óta működő dalosokat pedig éremmel és dísz-oklevéllel tüntette ki. Ezüst érmet kapott: Hanuszik Antal, akkor már mint tiszteletbeli karnagy, Démuth József és Meilinger Gyula. Bronz érmet: Bóvics János, Benyhe Sándor és Pindroch Ferenc; dísz-oklevelet: Démuth Pál, Hovanyecz József és Ivák Lajos kapott.

A Dalárda fennállásának első 30 évében 345 nyilvános szereplésen vett részt, ebből 141 esetben temetéseken énekelt. Ezenkívül 24 alkalommal Ózdon kívüli helyeken lépett fel és adott színvonalas műsort. A 30. évfordulót betetőző dalos ünnep nem jelentette azt, hogy pihenés, a babérokon való tétlen tespedés következett volna. Az alábbi szereplések következtek:

1929-ben Debrecenben: XII. Dalosverseny, 1930 április 6-án: II. Ózd-vidéki kerületi Dalosverseny, 1930. június 6-án, Miskolcon: XII. Dalosverseny. 1931. július 13.-a jelentős dátum nemcsak a kórus, hanem a község életében is. Ekkor adott Ózdról először helyszíni közvetítést a Magyar Rádió. Ízelítőt nyújtottak a község kulturális életéről is, amelyen belül a Dalárda három műsorszámát is közvetítették. 1932-ben Budapesten a XIII. Országos Dalosversenyen a „könnyű műdal” kategóriában II. helyezést értek el. 1933. március 12-én az Országos Dalosszövetség XII. miskolci kerülete az ózdi Olvasó Egylet színháztermében rendezte meg a dalosversenyt.

Itt 24 dalárda versenyzett mintegy 1200 dalossal. A záróünnepélyen az Országos Dalos Szövetség három régi ózdi dalost arany éremmel tüntette ki: Juhász Istvánt, Meilinger Gyulát és Héthy Gusztávot.

Ennek a dalosversenynek az Ózdi Olvasó Egylet szempontjából az volt az érdekessége, hogy lebonyolítására az Ózdi Olvasó Egylet vezetőségét kérték fel, amely kifogástalanul tett eleget a felkérésnek. A dalosversenynek sok látogatója volt Ózd környékéről is. Nagy tetszést aratott az ózdi községháza előtt rendezett szabadtéri kórushangversenyen az összkar szereplése. Az 1200 tagú kórust az Olvasó Egyleti Dalárda karnagya, Szedlák Gábor vezényelte.

Ebben az évben választották Szedlák Gábort kerületi társ-karnaggyá, amellyel nemcsak a karnagyot, hanem a Dalárdát, sőt az Olvasó Egyletet is komoly kitüntetés érte. 1939 június 24-25-én részt vett Kassán egy dalos ünnepélyen, ahonnan egy művészeti serleggel és plakettel tértek haza. Az 1941-es esztendővel egy értékes, sok dicsőséget és kulturális felemelkedést jelentő korszak zárult le az ózdi Dalárda-élet történetében. 1943. május 9-én ünnepelték az Országos Magyar Dalosszövetség fennállásának 75 éves jubileumát. Az Olvasó Egylet díszközgyűlést tartott megemlékezésül, amelyen a magyar dalkultúra érdekében kifejtett munkásságáért Szedlák Gábor karnagyot emléklakettel tüntették ki. Sajnos ennek a magas kitüntetésnek Szedlák Gábor már nem örülhetett, nem vehette azt át, mivel közben 1942-ben behívták katonának és nemsokára szomorú és lesújtó hír jött a harcterről: Szedlák Gábor hősi halált halt.

Szedlák Gábor halála után Szíjjártó János helyettes karnagy, társadalmi tanító veszi át a Dalárda irányítását, 1943-ban.

A háborúk zavaros évei mind a Fuvószenekar, mind a Dalárda fejlődését ingadozóvá tették ugyan, de nem törték meg. A II. világháború zaklatott időszakát a Fuvószenekar Parizek Ferenc karmester vezetésével vészelte át úgy, hogy – anyagi támogatás híján – úgynevezett „önköltségen” tartotta össze a zenészeket. Ezen háborús időszakban nehéz idők következtek a Dalárdára is: megfogyatkozva ugyan, de nem bomlott föl.

Szíjjártó János társulati tantó után 1944-ben Parizek Ferenc zenekari karmester vette át a Dalárda vezetését is ideiglenes jelleggel, aki az átmeneti időben a zenekarral együtt összefogta a dalosokat is.

Hívására az itthon lévő dalosok újból eljárógattak a próbákra. Esetenként Parizek Ferenc még dirigálta is a kórust.

A Dalárda életképességének ékes bizonyítéka volt az 1945 március 15.-i, majd május 1-én megtartott ünnepélyen való szereplés.

Egyetértés Dalkör

Időközben a vasgyár fejlődésével, illetve a munkáslétszám növekedésével Ózd községben megjelentek az iparosok és kereskedők. Az Olvasó Egylet szabályai szerint rendes tag csak gyári alkalmazott lehetett. Ilyenformán Ózd környék iparosai és kereskedői kiszorultak az Egyesületből. Egyesületi életre viszont a kisiparosok és kiskereskedők igénye is egyre nőtt.

Az I. világháború után, amikor a gazdasági élet újból békebelivé formálódott, az igény fokozódott és végül 1925-be alakult az Iparosok és Kereskedők Dalköre elnevezésű egyesület. Alapítói voltak: Alberti Dezső, Alberti László, Alberti Viktor, Brecska Samu, Bakk János, Barta János, Czimrák Tamás, Czimrák Jenő, Fógl János, Goldkommer Pál, Galambosi Gyula, Holló Barnabás, Kasza József, Lakos Árpád, Lukács Béla, Lupták Gusztáv, Molnár Imre, Moravcsik József, Mucsinszka József, Mohila Károly, Nagymengyi János, Natter Kálmán, Papp Lajos, Stiasznyai Lajos, Trócsányi István, Tóth Pál, Vojkó István, Vojkó Gyula, Vidicsányi Alfréd, Wölfl István és Zajác István.

A Dalkör szabályosan megalakult. A Belügyminisztériumtól az alapszabály engedélyezését kérte s mivel ez rendszerint hosszadalmas eljárás volt, a főszoigabírótól kért és kapott ideiglenes működési engedélyt.

Működésének második évétől „Egyetértés Dalkör” néven folytatta tevékenységét. Tagjai kisiparosok és kiskereskedők, de tagjai közt – baráti kapcsolatok révén – munkások is találhatóak voltak, akik a Dalkörnek is tagjai lettek, pl. Molnár Imre és Papp Lajos.

Az Egyetértés Dalkör elnöke dr. Komjáthy Aladár református lelkész volt, aki igen komolyan vette elnöki tisztségét, szorgalmasan eljár az összejövetelekre, lelkesítette a tagokat és sok esetben valósággal „koldult” egyesülete részére. Az Egyetértés ugyanis minden támogatás nélkül működött, maguk a tagok tartották fenn, saját helyiségük nem volt, az ipartestület székházában működtek. A tagok rendszeresen tagdíjat fizettek, de ezek alig fedezték a kották költségeit és az apróbb kiadásokat. A község pénztárából nem kaptak segílyt, ezért műkedvelő előadásokat és a környékbeli kis dalárdák bevonásával hangversenyeket rendeztek.

A jegyek sikeres eladásával még a munkanélküliség keserves időszakában, 1930-1933 között is olyan bevétel mutatkozott, hogy saját anyagi erejükből sikerült egy harmóniumot vásárolniuk.

Az Egyetértés Dalkörnek Lukács Béla fényképész volt a karnagya, aki hivatásának tekintette a fényképészetet, de igazi gyönyörűséget a kórusművészetben kereste. Működéséért nem kapott tiszteletdíjat, saját költségén képezte magát, karnagyi tanfolyamokat is végzett. Sokszor adósságba

keverte magát dalköre érdekében, de elégtételt abban nyert, hogy dalosai jól megállták a helyüket.

A Dalkör már 1927 augusztus 13-15-én részt vett a Szegedi Országos Dalosversenyen, ahol „könnyű népdal” kategóriában a harmadik helyet érte el.

Ugyanezen a dalosversenyen az Olvasó Egyleti Dalárda a „műdal kategóriában” nyert III. díjat. Az Egyetértés Dalkör 1930. május 6-án az Ózdi Dalosversenyen – ahol 12 dalkör versenyzett – szintén könnyű népdal csoportban már a második helyet érte el. Ugyanebben az évben július 6-án a Miskolci XXII. kerületi Dalversenyen a „nehéz népdal” kategóriában szintén második díjat nyert.

Az említetteken kívül más országos versenyen nem vett részt a Dalkör, nem rendelkezett a szükséges anyagiakkal. Ugyanakkor rendeztek kisebb házi hangversenyeket, vendégszerepeltek a környékbeli községekben, és rendszeresítették az ünnepélyes részvételt a tagok és azok hozzátartozóinak temetésein.

Bár a Dalkör a községi település közepén működött, peremkerületinek számított. Ózdon ugyanis a központ a gyári igazgatói iroda, a Tiszti Kaszinó és az Olvasó Egylet volt a lakosság szemében. Innen indult ki a pénz, főképpen innen sugárzott ki a kultúra, a népművelés. Mégsem becsülhető le az Egyetértés Dalárda szerepe. Ha meglehetősen szűk körben is, de ápolta a dalkultúrát, közösségi életével hozzájárult tagjainak művelődéséhez. Munkáját folytatta a II. világháború nehéz éveiben is.

Az alapító tagok közül kikerült dalosokon kívül ismertebb dalosai voltak a Dalkörnek: Dobos Károly, Halák István, Hejcsi Samu, Imrei István, Kohan Arnold (a Rima Olvasó Egyleti Dalárdának is tagja volt), továbbá Pémer Gusztáv, Porcsi János és Schulz Zoltán.

A háború után – 1945-ben – a Dalkör megszűnt működni.

1945-ben, a II. világháború befejeztével, népünk történetében is bezárult egy korszak. Egy újfajta időszak vette kezdetét, olyan időszak következett, amikor a dolgozók különböző rétegei érdeklődésének központjába mindinkább a nevelő, kulturális munka kérdései kerültek. Megnövekedtek a kulturális igények, ami az oktatási és művelődési intézmények újjáalakításában és fejlesztésében mutatkozott meg. Fokozott igények léptek fel a művészetek, így a zenei művelődés felé: előtérbe került a zenei oktatás is.

1945-ben kizárólag két együttes – a Fúvós-zenekar és a Dalárda – határozta meg Ózd Város zenei életét. 1945 után a város kulturális munkáját a Népművelési

Intézmények Igazgatósága irányította. Központja a Liszt Ferenc Művelődési Központ volt. A művészeti munka főleg a Fúvós-zenekarban, a Szimfónikus zenekarban és a Kórusban zajlott. A zenekari együtteseknek viszont utánpótlásról is gondoskodni kellett. A jövő tervezésében elsősorban az ifjúság képzése került előtérbe. A Liszt Ferenc Művelődési Ház vezetősége mindent elkövetett annak érdekében, hogy képzett szakembereket szerezzen az együtteseik, illetve a város számára. Ezért 1947-ben zene-tanfolyam formájában beindította a hangszeres oktatást. A tanfolyam gazdasági fenntartója a Vaskohászati Dolgozók Szakszervezete volt.

A tanfolyam kezdő sikereit látva, a város mind több fiatalja jelentkezett erre a tanfolyamra. A tanfolyamon fúvós-, vonós-hangszereseket és zeneelméletet tanítottak. Oktatói: Gázsik József, Cs. Kőry Erzsébet, Korényi Lajos zenetanárok, valamint Parizek Ferenc – a zenekarok karmestere – voltak. Ezt az oktatási formát különböző gátló tényezők akadályozták: a zeneórákat színpadi öltözőkben, tálalóban és más egyéb célokra (értekezletek, taggyűlések) is gyakran igénybe vett előadói termekben tartották. Gyakori rendezvények miatt sok zeneóra elmaradt, így az oktatás folyamatossága nem volt biztosítva. Közben a zenetanulási igények növekedtek, másrészt az egész országban akkoriban kapott lendületet a zeneoktatás fejlesztése a Kodály-módszer alapján. Így merült fel annak a gondolata, hogy a meglévő zenetanfolyamra alapozva, Ózdon is meg kell szervezni az állami zeneoktatást, kielégítve ezzel a város lakosságának kulturális igényét.

Az akkori Népművelési Minisztérium Ózdra küldte Ördögh János budapesti fafúvós művésztanárt, hogy mérje fel a helyzetet, és szervezze meg az állami zeneiskolát. Nevezett tanár látva a siralmas körülményeket és a létesítendő iskola működését biztosítandó anyagi fedezet bizonytalanságát, nem vállalta a zeneiskola megszervezését. Így Korényi Lajos zenetanár, a tanfolyam irányítója kapta erre a megbízatást.

Alapítási időszak (1953-57):

1953. október 11-én nyitotta meg ünnepélyes keretek között az Ózdi Állami Zeneiskola első tanévét, amely a megyében – a két miskolci zeneiskola után – a harmadik zeneiskola volt. Ebben az időszakban Magyarországon 30 állami zeneiskola, 8 zeneművészeti szakiskola és 8 körzeti zeneiskola volt.

A zeneiskola általános és szakfelügyeletét a Megyei Tanács VB illetékes osztálya, a gazdasági felügyeletét az Ózdi Városi Tanács VB Művelődési Osztálya látta el. A szakfelügyeletet a következő művésztanárok látták el: dr. Farbaki Gézané szolfézs, G. Pekárdi Mária zongora, Marx Erika hegedű, Gombás Ferenc gordonka, Pálvölgyi József fafúvós, és Szódi László (a későbbi időszakban Konti Izidórus) rézfúvós tanszakot.

A jelentkező tanulóknak felvételi vizsgát kellett tenni hallásból és ritmusérzékből. A tanulóknak igen minimális összegű tandíjat kellett fizetni. A tanítás óraterve szerint zajlott.

A zeneiskola működési helye továbbra is a Liszt Ferenc Művelődési Központ volt. Itt ideálisnak nem nevezhető körülmények között kezdte el – vagy az előzményeket figyelembe véve folytatta – a zeneiskola munkáját. A Művelődési Központban (vagy ahogyan a lakosság nevezte és ma is nevezi Olvasóban) akkoriban még állandó jelleggel munkások étkeztetése céljából konyha működött, amelyet az emeleten lévő tálalóval – itt zongora tanítás folyt – egy el nem zárható lift kötötte össze, így a főzés közben keletkezett gőztől a tanuló jóformán a kottát sem látta. A fent említett gátló tényezők továbbra is megmaradtak

Az 1953. november 12-én megalakult Szülői munkaközösség megtartotta első tagválasztó értekezletét. Tagjai a következők voltak: Zimonyi Gyuláné elnök, Makó Béla és Póczos József tagok.

Hangszerei kezdetkor a Zeneiskolának nem voltak, a Kohász-zenekartól, majd később a helyi MTH ipari tanuló iskolától kapott hangszereken folyt a tanítás. Az első saját tulajdonú hangszerek: 1 pianino, 1 gordonka és 1 nagybőgő voltak. A későbbiek folyamán a Népművelési Minisztérium az alábbi hangszereket juttatta a Zeneiskolának: 2 gordonka, 2 klarinét, 1 B-szárnykürt, 1 eufórium, 2 zongoraszék, 4 hegedű (tokkal és vonóval), 1 oboa és 1 nagybőgő vonóval. Ebben az időszakban a növendék létszám 150-200-fő körül mozgott, de igen nagyfokú volt a lemorzsolódás. A tanulók tanéveként 35-40%-a nem fejezte be a tanévet. Oktatás az előképző, zongora, hegedű, gordonka, fa- és rézfúvós tanszakokon folyt.

Az első tanárok Korényi Lajos igazgató, Cs. Köry Erzsébet, Deák József, Fejes Imre, Gázsik József, Gajdos Edit, Hronyecz Pál, Kutenics Erzsébet, Szakács Albertné, Szabó Endre, Parizek Éva, Ujj Viktor Géza voltak (l.: melléklet!). A Zeneiskola elkészítette első munkatervét, amelyben a következő célkitűzések szerepeltek:

A tanulók számára biztosítani a zenei alapismeretek elsajátítását, és egyben a zenei pályára készülő növendékek középfokú zenei intézetekbe való irányításának az előkészítését. Ezen belül a növendékekkel megszerettetni a zenét, olyan gyakorlati alapokat biztosítani, amivel zenészekké fejlődhetnek, és ezáltal különféle tömegzenei együttesekben hasznos közreműködőként állják meg helyüket kulturális életünk fejlődésében.

A nevelők törekvése az volt, hogy előbb az iskolai, majd az iskolán kívüli munkában is jó eredményt érjenek el. Úttörő feladatuk volt, hiszen a város lakosságának műkedvelők által irányított zenei ízlését kellett tovább fejleszteniük. Meg kellett ismertetni az új zeneoktatási törekvéseket, feltárni és terjeszteni a Bartók-Kodály koncepciót.

A nehézségek ellenére a Zeneiskola 1954. március 14-én rendezte első hangversenyét. Ez a hangverseny vegyes szereplőkből állt, mivel a

növendékekkel tanárok is együtt szerepeltek, sőt két vendég-tanár is közreműködött, G. Pekárdi Mária és Gombás Ferenc, miskolci művésztanárok, akik a Zeneiskola szakfelügyelői is voltak. Itt bemutatásra került Schubert "Pisztráng-ötös" című műve, Cs. Kőry Erzsébet és Gázsik József hegedű, Gombás Ferenc gordonka, G. Pekárdi Mária zongora, és Korényi Lajos nagybőgő közreműködésével. E sikeres hangverseny után fokozott érdeklődés középpontjába került a Zeneiskola. A Zeneiskola nevelőtestülete mindig hálával emlékezett meg az azóta már elhunyt két miskolci művésztanáról.

Az első önálló növendékhangversenyét a Zeneiskola 1954.június 23-i tanévzáró ünnepélyén rendezte, majd ezután a következő 1955.április 17-én volt. Ezt követte 1956.tavasza a "Bartók Béla emlékére" rendezett zenei est.

Közben a Népművelési Minisztérium rendeletében engedélyezte, hogy az ózdi zeneiskola az Erkel Ferenc Állami Zeneiskola nevet viselje.

A Zeneiskola eredményes munkáját két növendékének – Simon Attilának és Zoltán Jánosnak – a Zeneművészeti Szakközépiskolába való felvétele jelezte. Simon Attila ma a Zeneművészeti Főiskola, Zoltán János pedig a Svéd Királyi Zeneakadémia művésztanára.

Itt kell megjegyezni, hogy a Zeneiskola kezdő törekvéseit bizonyos körök, sőt egyes általános iskolák közömbösen figyelték, míg meg nem tapasztalták, hogy a zeneiskolai nevelés kiegészíti és támogatja a közismereti iskolák nevelési céljait. Hiszen a zeneiskola növendékei azonosak voltak a közismereti iskolák növendékeivel. Ezt a közömbösséget – látva a Zeneiskola időközben elért eredményeit – felváltotta a segítő együttműködési szándék.

1955-ben Gázsik József fúvós-tanár megalakítja az iskola ifjúsági Úttörő-zenekarát, majd ugyanebben az időszakban két lelkes tanár, Cs. Kőry Erzsébet és ugyancsak Gázsik József, a helyi MTH ipari-tanuló iskola fúvós-zenekarát, amelynek tagjai zeneiskolai tanulók voltak.

Sok hálával emlékeznek ma is a már felnőtt korban lévő volt tanulók az első alapító tantestületre, akik közül már csak Szakács Albertné és Korényi Lajos élhette meg a Zeneiskola fennállásának 50.évfordulóját.

A kibontakozás időszaka (1957-1961.):

Az Olvasóban 1957-ig működött a Zeneiskola, ebben az évben költöztették át a – már azóta lebontásra került – ÓKÜ tulajdonában lévő volt "Bóna-féle" épületbe. Itt 6 tantermet bérelt a Zeneiskola bérleti díj fizetése ellenében, amit a Művelődési Osztály fizetett.

A tanítás valamivel iskolaszerűbb lett. A növendéklétszám nem bővült, de a lemorzsolódás évről-évre csökkent. A tanári létszám három új zenetanár – Darányi Ilona, Kovács Magda, Lőcsei Mária – kinevezésével bővült.

Az első évek hangversenyeinek sikerét látván az üzemeltető szervek – városi és megyei tanácsok – bőkezűbben gondoskodtak az iskoláról.

A Zeneiskola hangszer leltára 1957 elején 34 hangszer volt, 109.000.-Ft értékben.

A Bóna-féle épületben azzal a körülménnyel volt nehéz megbarátkozni, hogy olykor a folyosón – közel lévén a helyi Húsüzem – még fényes nappal is patkányok sétáltak. Maga az épület egyébként rettenetesen elhanyagolt volt, bontásra lett ítélve, azóta le is bontották. Helyén van ma az Október 23. Tér. Ez az épület esztétikailag sem volt méltó egy művészeti intézményhez, de abban az időben Ózdon még rosszabb lakáskörülmények is voltak.

Lassanként mind a “hivatalos” város, mind a közvélemény fokozottabban felfigyelt a zeneiskolai munkára, különösen amikor növekedett a végzős tanulók felvétele a miskolci Zeneművészeti Szakiskolába, vagy éppen a budapesti Zeneakadémiára. (2.sz. melléklet)

Az 1959-60-as tanévben az ÓKÜ szerződés módosítással visszavett a Zeneiskolatól 2 tantermet, így két éven át a Zeneiskola három különböző helyen (Bóna-épület, Úttörő-otthon, egy tornaterem) volt kénytelen tanítani. Ennek ellenére rendszeressé váltak a növendékhangversenyek. A zenetanárok mind aktívabban kapcsolódtak bele a város kulturális életébe. Tagjai voltak Művelődési Ház zenekarainak, vezették az MTH fúvószenekart, és egyénileg is szerepeltek különféle zenei esteken, klub-hangversenyeken.

Ebben az időszakban szereplési lehetőségek Ózd környező helységeiben rendezett klub-hangversenyekkel is bővültek. Ilyen rendezvények Borsodnádason, Csernelyben, Hangonyban, Putnokon és Szentsimonban voltak. Ezek közül Csernelyben és Hangonyban – nem lévén zongora – a szereplők szállítására biztosított ponyvás teherautóra a szereplő férfi tanárok sajátkezüleg rakodták fel és le a pianinot.

A Bóna-féle épületben a Zeneiskola 1961-ig működött. Ekkor már stabil 200 fős volt a növendéklétszám, a lemorzsolódás 25-30%-ra csökkent. A hangszerállomány 2 zongorával és 2 pianinóval bővült. A legfontosabb bútorzat (asztal, szék, szekrény, iskolapad, hangjegytábla) a helyi közismereti iskolákból kiselejtezték, de még használható állapotú berendezések voltak.

Tanévenként 2-3 növendékhangverseny volt. 1959.november 14-én mutatkozott be a megnövekedett tanári kar színvonalas tanári hangversenyével. A szereplési sikerek folytán a nevelőtestület újabb feladatokra vállalkozott. Sikerült az oktatási-nevelési színvonalat más zeneiskolák munkájának a színvonalára emelni, s a működési nehézségek ellenére a szakfelügyelet is egyre több pozitívumot állapított meg.

Két fafúvós tanszak, klarinét és oboa önálló lett. Létrejött a növendékekből álló 2 kamarazenei együttes, amely 1960-ban a Hódmezővásárhelyen megrendezett Országos Ifjúsági Kamarazene Fesztiválon mutatkozott be szép sikerrel. Tagjai voltak: az első együttesnek Bakó Attila, Filep István és Kőfalussy György, a másik együttesnek Gedőczy Ildikó, Kotán Mária, Králik István és Sütő Enikő.

1958.szeptember 27-én a Zeneiskola rendezett az ózdi evangélikus templomban – 1945 után első ízben – egy orgona hangversenyt, Peskó György budapesti orgonaművész közreműködésével. Bár a Megyei Művelődési Osztály engedélyével zajlott le ez az orgonahangverseny, a helyi pártszervezet egyik tagja utólag nemtetszését nyilvánította ki a templomi hangverseny miatt. Utána azonban már több ilyen hangversenyt rendeztek abban az időszakban. A Zeneiskola hangszeres tanárainak közreműködésével bekapcsolódott a családi ünnepekbe, akkor az ú.n. Szocialista Társadalmi Ünnepek rendezésébe. Első közreműködői Korényi Lajos orgona-, Cs. Kőry Erzsébet és Gaszik József hegedűtanárok voltak.

1959.április 25-én megrendezésre került egy igen színvonalas tanári hangverseny is.

Mind szorosabb kapcsolat alakult ki a helyi szervezetekkel, együttesekkel, valamint a közismereti iskolákkal.

A Zeneiskolában tanuló növendékekre alapozva Ózdon színvonalas iskolai gyermek, illetve ifjúsági kórusok alakultak. Az Árpád vezér úti Iskolában Frits Sándorné, a Bartók Béla úti Iskolában Vámos Józsefné, a József Attila Gimnáziumban Vámos József énektanárok irányításával. Ózd város zenei fejlődésének legjobb bizonyítéka, hogy két általános iskola a későbbi időszakban ének-zene tagozatos általános iskolává fejlődött.

Közben a Zeneiskola Szülői Munkaközösség elnöke Derényi Dezső, a helyi postamester lett, akinek önfeláldozó, segítő munkájának sokat köszönhetett a Zeneiskola.

Így telt el a Zeneiskola történetében nyolc év, amely a Zeneiskola “hős-korszakának” nevezhető.

Iskolaszervezés megteremtése (1961-1978.):

1961-ben nyílt csak lehetőség arra, hogy a régi kórház épületébe költözhetett Zeneiskola, ahol a zeneoktatás feltételeiben átmeneti javulás következett be, de ez sem lehetett végleges megoldás. Ennek az épületnek a helyén ma a Posta és a MATÁV modern épületei állnak.

Az átköltözés fokozatos volt, mert bár a Városi Tanács VB hivatalosan a Zeneiskola részére utalta ki az épület nagy részét, az ÓKÜ önkényesen munkásszállás céljából vette birtokába a kiutalt termeket. T.i. 1961-ben a Kohászatnál rekonstrukciós átépítés folyt, és ehhez ideiglenesen szüksége volt k.b.100 fő alkalmi munkásra, akiket pillanatnyilag máshová elhelyezni nem tudtak. Csak fokozatosan, ahogy az alkalmi munkások száma csökkent, k.b. 1 év után vehette birtokába a zeneiskola a részére kiutalt termeket. Ez az új hely, ahol 7 termet kapott az iskola, sem volt önálló otthona. Ebben az épületben működött a körzeti orvosi rendelő. Az orvosi rendelőn kívül itt volt az

alkoholelvonó is. Itt volt az idősök napközi otthona, és itt kapott helyet a helyi kisegítő iskola néhány tanulócsoportja. Ezen az új helyen felkészülve rendezte meg 1963.március 22-én a Zeneiskola fennállásának 10 éves jubileumi hangversenyét. A következő nyilvános szereplés 1965.december 15-én a Bartók Béla emlék-hangverseny volt, amelyen Cs. Kőry Erzsébet szervezésében sikeresen mutatkozott be az iskola kis vonószekara.

Közben az 1964/65-ös tanévben a Megyei művelődési Osztály megbízta Korényi Lajost a kazincbarcikai zeneiskola megszervezésével, amely egy éven át az ózdi zeneiskola fiók-iskolájaként működött, Román Attila ózdi zenetanár irányításával. A két kazincbarcikai zenetanáron kívül az alábbi ózdi zenetanárok "utazó tanárként" látták el a kazincbarcikai zeneórákat: Román Attila, Cs. Kőry Erzsébet és Gázsik József. A kazincbarcikai zeneiskola megszervezéséért Korényi Lajos igazgató megkapta a "Szocialista Kultúráért" kitüntetést. 1965-ben Darányi Ilona zongoratanár megszervezi az "Ifjú Zenebarátok Körét". A Zeneiskola tanulólétszáma fokozatosan emelkedett, az 1965/66-os tanévtől 250 főre.

1967-ben rendezte az Ózdi Zeneiskola a B.-A.-Z. Megyei zeneiskolák találkozóját. Ezen a következő ózdiak szerepeltek: Farkas Rezső hegedű, Matula József és Szabó Sándor fuvola-duó, Pálvölgyi Sándor gordonka, ifj. Derényi Dezső és NagyZsuzsa hegedű-duó, Csomós Csaba zongora, kamara együttesként hegedűn Csomós Ildikó és Svikruha Márta, gordonkán Szakács Ágnes, és zongorán Korényi Enikő. A hangversenyt Cs. Kőry Erzsébet vezetésével a növendékek vonószekara zárta.

Ebben az időszakban kezdik rendezni az Országos Ifjúsági Kamarazenei Fesztiválokat. Ebből a nagy zenei megmozdulásból az Ózdi Zeneiskola ifjúsága is kivette részét. A következő városokban szerepeltek: Miskolc, Székesfehérvár, Debrecen, Szeged, Eger és Mezőkövesd. A legsikeresebb fellépésük Miskolcon volt, a Magyar Televízió a teljes műsorukat felvételtől sugározta.

1967-ben a Liszt Ferenc Művelődési Ház fúvós-zenekarának vezetése Gázsik György zenetanár kezébe került, aki igen értékes szakmai vezetéssel a zenekart az ország 10 legjobb fúvós-zenekara sorába juttatta, elnyervén a "Koncert Zenekar" kitüntető címet. Sikereit a különböző országos szerepléseken kívül külföldi – Csehszlovákia, Lengyelország – szereplések is fémjelezték.

1968-tól Gázsik György zeneiskolai igazgató helyettesi megbízást kap, enyhítve az iskola megnövekedett vezetési feladatait.

Időközben Korényi Lajos kétszer szervezi újjá a Liszt Ferenc Művelődési Ház vegyes-kórusát, amelynek 1974-ig karnagya volt.

1972.december 16-án szervezi a Zeneiskola 20 éves jubileumi hangversenyét. Ebben az időszakban kezdte el a TIT megbízásából a Zeneiskola nevelőtestülete zenei előadások rendezését, melyeket a mai napig is rendez.

Ez időben a Megyei Tanács Művelődési Osztálya megbízta Korényi Lajost az Ózd környékén végzendő zene-referensi tevékenységgel, amely főleg vidéki énekkarok segítségével nyilvánult meg.

A Zeneiskola a városban és a megyében elnyerte a szakmai elismertséget.

Színvonal-emelés (1978-2003.):

Az iskola fennállásának 25. évfordulója alkalmából az 1978/79-es tanévet 250 növendék és 12 tanár a muzsika új fókuszában kezdhette meg. A Városi Tanács több mint egy millió forintot áldozott a régi Vasvár úti általános iskola épületének átalakítására, illetve felújítására, amely most már ideális otthont, barátságos környezetet biztosított a tanárok és a zenét tanuló gyermekek számára. Az iskolaszerű oktatás teljesen biztosítva lett. A nagyobb mennyiségű új hangszerek – különösen ütős hangszerek – beszerzése lehetővé tette az ütős-tanszak beindítását.

Az új épület helyiségei: igazgatói szoba, adminisztrációs iroda, műszaki, személyzeti helyiség, 11 tanterem és egy nagyobb méretű terem, amely a házi, kisebb hangversenyeknek, illetve a tanszaki meghallgatásoknak biztosítottak megfelelő körülményeket. Megjegyzendő, hogy nagyobb hangversenyteremmel a Zeneiskola ma sem rendelkezik. Nyilvános hangversenyeket, ünnepélyeket a helyi Bükk, illetve Városi Művelődési Központ színháztermében rendezi a Zeneiskola.

1979-ben megalakult a város Úttörő Fúvószenekara Gázsik György zenetanár vezetésével, amely a Liszt Ferenc Művelődési Ház felnőtt fúvószenekar utánpótlását volt hivatott betölteni.

Az 1980/81-es tanévben újjá alakult az iskola ifjúsági zenekara, "Zeneiskola Ifjúsági Szimfonikus Zenekara" elnevezéssel. Vámos Tamás vezetésével ugyancsak a Művelődési Ház felnőtt zenekarának az utánpótlását óhajtotta biztosítani.

A Zeneiskolának gondja volt a város legkisebb polgárainak zenei nevelésére is, az óvodások részére ú.n. "mini-hangversenyeket" rendeztek, amelyeknek célja a zene megkedveltetésén kívül a különféle hangszerek megismertetése volt. Ettől az időszaktól kezdve Ózd város teljes egészében magáénak tekintette, és tekinti ma is a Zeneiskolát. A folyamatos és zavartalan oktatási munkához szükséges tárgyi és anyagi feltételek biztosítva voltak, és vannak ma is.

Az 1981/82-es tanévben bevezetésre került új zeneiskolai tanterv egyértelműen több tananyagot, több kötelezettséget hárított a nevelőkre és tanulókra egyaránt. Feladattá vált a korrepetíciós órák, a "zongora kötelező", kamarazenei és zenekari gyakorlat bevezetése. Az 1982/83-as tanévben bevezetett ötnapos munkahét szintén nehezítette a tanulók felkészítését a zenei órákra. A gyermekekre hárult nagyobb óraszámok, és az általános iskola megnövekedett oktatási színvonala is a növendékek szabadidejét érintették érzékenyen, ami tükröződött a zeneiskolai munkájuk teljesítményében. Az iskolára hárult

nehézebb feladatok megoldását a nevelők létszámának aránylag gyakori változása is hátráltatta.

A Zeneiskola életében gyakori gond volt – és ma is van – a zenetanár hiány. Az alaptanulmányait itt elvégző, majd tanári diplomát szerző volt növendékek nagy része különböző okokból nem tér vissza Ózdra. Legtöbben olyan városokban igyekeztek, és ma is igyekeznek munkát vállalni, ahol hivatásos zenei együttesek, zenekarok működnek (Miskolc, Budapest), hiszen közalkalmazottként nem mindegy, hogy mennyi plusz jövedelemre tudnak szert tenni. A másik kardinális kérdés Ózdon a szolgálati lakáshiány.

A tanárhiányt úgy igyekezett az iskola megoldani, hogy óraadó utazó tanárokat alkalmazott és alkalmaz ma is.

1983.szeptember 1-vel Korényi Lajos alapító zeneiskola igazgató nyugállományba vonult ugyan, de látva az iskola személyi ellátottságának nehézségeit, nyugdíjasként mint óraadó tanár 2001-ig továbbra is tanított a Zeneiskolában.

1983-tól 1991-ig az iskola igazgatását Mócz Ferenc fuvolatanár vette át. Az ő irányításával a Zeneiskola további feladatait illetően első sorban az oktató-nevelő munka színvonalának, valamint a város lakosságának zenei-esztétikai ízlésének továbbfejlesztése lépett előtérbe. Szervező munkásságának eredményeképpen Putnokon az ózdi Zeneiskola kihelyezett tagozatot létesített, amely a későbbiek során beleolvadt az új putnoki ének-zene tagozatos általános iskolába.

A Zeneiskola rendezte és rendezi ma is az ifjúsági bérleti hangversenyeket, amelynek szervezése már a felnőttek körére is kiterjed. Ózd város ifjú és felnőtt lakosságának zenei ízlését formálni egyet jelentett az ózdi közművelődésben betöltött szerep fokozásával. A saját rendezésű ifjúsági és tanári hangversenyekkel párhuzamosan több újszerű rendezvénnel kapcsolódott a Zeneiskola a város zenei életébe.

1984-ben új tanszakként beindult a gitár tanszak. A gitárosok szereplései új színfoltot jelentettek a Zeneiskola növendékhangversenyeiben.

1985-ben a korábban Gázsik György által szervezett Zeneiskola Úttörő Fúvószenekar ifj. Nagy Károly vezetése alá került. Ezekben az években Nagy Károly a Gyári Fúvószenekar karmestere is volt, így a két zenekar munkáját egy személyben hangolta össze, gazdagítva a nyilvános fúvószenekari szereplések számát. Ózd város és vonzáskörzete ünnepeinek állandó résztvevői voltak. 1990-ben Ózdon az Ünnepi Könyvhét alkalmából adott térzenével, 1991-ben pedig Putnokon, a 75 éves Polgári Iskola Nagytalálkozóján szerepeltek nagy sikerrel.

A Zeneiskola fontos feladatának tekintette és tekinti ma is az iskola Ózdon maradt volt zenetanulóinak bekapcsolását a művészeti csoportok munkájába. Az intézmény munkáját hátráltató nehézségek ellenére, megnövekedett számú kimagasló szereplés tükrözte és tükrözi az eredményes tanulmányi színvonal

emelését. Ezt bizonyítja nem utolsó sorban a végzős tanulók felsőbb zenei intézményekbe való felvételének növekvő száma is.

1987.május 16-án BÉlapátfalván megrendezésre került a Történelmi Műveket Bemutató Kórusok Találkozója. A találkozó kimagasló műsorszámáa Szőnyi Erzsébet-Hárs Ernő: Béla király a Bükkben c. ifjúsági oratórium, melynek közreműködője volt a Vámos Tamás vezette Zeneiskola Ifjúsági Szimfónikus Zenekara, amit a bemutatón Vámos József karnagy vezényelt. A mű óriási sikerére jellemző, hogy a Magyar Televízió egy későbbi időpontban a teljes művet bemutatta. E szereplésre való felkészülés során szükség volt a zenekarnak egy nagybögősre. Miután a Zeneiskolában akkoriban ilyen tanszak nem volt, Korényi Lajos vállalta Kelemen Zoltán volt növendéknek a betanítását.

A gyakori próbák során kiderült, hogy Kelemen Zoltán sokoldalú zenei tehetség, kitűnő énekesi adottságokkal rendelkezik. Így a későbbi próbák során a nagybögőn való felkészítés mellett Korényi Lajos énekórákat is beiktatott. Ez a munka nem volt hiábavaló, Kelemen Zoltán idővel Debrecenben és Budapesten magas fokú ének-képzésben részesült, és híres énekesünk, Gregor József közbenjárásának eredményeképpen ma a Szegedi Nemzeti Színház opera együttesének hivatásos magánénekesé.

A BÉlapátfalván bemutatott ifjúsági oratóriumot a későbbiek során a III. Ózdi Éneklő Napok Nemzetközi Kórusfesztivál alkalmával 2000.június 10-én az ózdi római katolikus templomban megtartott záróhangversenyen az ózdi közönségnek is módjában volt meghallgatni. Ezen a hangversenyen már Vámos Tamás vezényletével szerepelt a Zeneiskola volt növendékeiből alakult szimfónikus zenekar, Trócsányi Zsolt mellett két volt növendékünk: Szabó Krisztina magánénekes és Sinka Krisztina operaénekes. Utóbbi a zeneakadémia operatagozatán, majd olaszországi ösztöndíjjal végezte tanulmányait.

A Zeneiskola fafúvós tanszakának fejlődése folytán az egyes hangszeres tanszakok (klarinét, fuvola, oboa, furulya) önállósultak, három szaktanár vezetésével. Különösen erősödött a klarinét- és furulya-szak.

1989-ben Nagy Károly szaktanár nagy lelkesedéssel megszervezte és fejlődésnek indította a Laurum Blockföte Együttest. Alapító tagjai ózdi és Ózd környéki zeneiskolai és volt zeneiskolai fiatalok voltak, akik szabad idejüket – tanulás mellett- a közös muzsikálásnak szentelték. Kezdő létszámuk 8 fő volt. Indulásuknál legnagyobb nehézségük az volt, hogy magát a blockfötét mint hangszert el kellett fogadtatniuk mind a közönséggel, mind pedig a szülőkkel, sőt zenetanár kollegákkal is.

Sikeres szereplésükkel zeneiskolai találkozók, versenyeken, fesztiválokon, és különböző városi rendezvényeken “életképességüket” bizonyították. Ma az ózdi Zeneiskola legeredményesebben működő, 15 tagú együttesévé fejlődött, amelyet hihetetlenül nagy számú szereplésük igazol. (3.sz. melléklet)

Lelkesedésükre jellemző, hogy a próbákra feláldozták a szombati napokat, és a

nyári szünetekben is szívesen szerepelnek. Rendszeresen szerveznek ismeretterjesztő előadásokat. Idővel átlépték az ország határait, és eljutottak egy-két szomszédos országba is (Szlovákia, Lengyelország). Egyre nagyobb megbecsülést szereznek maguknak, város és országszerte váltak ismertté. Azok a zeneiskolás tanulók, akik kisiskolás korukban kerültek az együttesbe, felnőttként is együtt muzsikálnak az újabb generációval. Általános iskolások, egyetemisták, és felnőttek is itt maradtak az együttesben. Az első sikerek után a zeneiskola plusz bevételeiből két év alatt beszerezte a mai s használt mintegy 13 block-flótét, hogy zenei színvonalukat tovább emelhessék.

Ahogy fokozatosan bővültek, hangszer és egyenruha beszerzés problémái is megnövekedtek. Elvértve azonban akadtak szponzorok, és a Zeneiskola csekély anyagi bázisára támaszkodva folytatják művészi munkájukat. Vezetőjük, ifj. Nagy Károly "Régi zene" alapítványt hozott létre, bízva az együttes nagyobb támogatottságában.

1991-ben a Zeneiskola igazgatását Vámos Tamás vette át, aki ma is igazgatója az iskolának. Igazgatói működése kezdetén igen sok nehézséggel kellett megküzdenie. A rendszerváltás után az Ózdi Kohászati Üzemek megszűnésével nagy lett a városban a munkanélküliek száma, csak minimálisan lehetett új munkahelyeket teremteni. Az önkormányzat a munkanélküliek sorsának rendezésével kezdetben nem tudott megbirkózni. Ez annak idején kihatott a Zeneiskola munkájára is. Csökkent az anyagi támogatás mértéke, csökkent az iskola tanulóinak létszáma, megnövekedett a tanárhiány. A nehézségek ellenére Vámos Tamás igazgató az 1991/92-es tanévben Borsodszentgyörgy és Sáta községek lakossági igényének megfelelően – a Zeneiskola irányításával – kihelyezett zeneiskolai tagozatot létesített 15-15 fős növendéklétszámmal. E tagozatok zeneóráit kijáró tanárok látták el. A két tagozat ma is sikeresen működik, önálló növendékhangversenyt képesek községükben rendezni. Ezekben az időkben az egyre inkább gazdaság-elvű gondolkodás mellett mind többen igényelték a művészeti iskolák szolgáltatásait, ellensúlyozva a túlracionálás érzelembénítő hatásait. A legtöbb szülő szeretné gyermekét pozitív értelemben gazdagabbnak, széles látókörűnek, intelligensebbnek nevelni. Ennek egyik összetevője a művészetek valamelyik ágával való aktív kapcsolat.

1996-ban olyan elgondolás született az Ózdi Önkormányzatban, hogy a Zeneiskolát áttelepítik a Bem úti általános iskolába, az iskola épületét, mint önkormányzati tulajdont értékesítik, és a befolyt összeggel csökkentik az Önkormányzat költségvetési hiányát. A terv azonban a Zeneiskola tanárainak és a Szülői Munkaközösség nagyfokú tiltakozása miatt csak terv maradt.

Vámos Tamás igazgató az 1996 óta vezetett Hódoscsépányi Önkéntes Tűzoltózenekart 2000-ben egyesítette az Ózd környéki bányász fúvószenekarokkal, és így alakult meg az Ózd Városi Önkéntes Tűzoltózenekar, amely a helyi és Ózd környéki ünnepélyeken rendszeresen szerepel.

Szereplésük kiterjed rangos országos fúvószenekari találkozókra is. 1996 óta négy alkalommal vettek részt a Gyula városában két évenként megrendezésre

kerülő Nyári Nemzetközi Fúvószenekari Fesztiválon, ahol két esetben értékes díjazásban részesültek.

A rendszerváltás óta eltelt 13 év során Ózd város életének fokozatos kibontakozása javított a Zeneiskola további eredményes munkájának feltételein. A nevelőtestület kisebb megtorpanás után – Vámos Tamás igazgató megfeszített, lelkes irányításával – megnövekedett odaadással folytatta, és ma is folytatja, a már krónikussá vált tanárhiány ellenére, a 330 növendék művészeti nevelését, közművelődési tevékenységét.

Ózd Város Önkormányzata 2000-ben a zeneiskola fenntartási gondjait átadta a Megyei Önkormányzatnak. Bízva abban, hogy a fokozatosan javuló gazdasági élet lehetővé teszi a Zeneiskola további fejlődését.

Történetírásomat Kármán József költő szavaival zárom, melyet az Ózdi Erkel Ferenc Zeneiskola pedagógiai programjának mottójául választott.:

“ Itt lágyul a szív, élesedik az érzékenység,
felébresztetik az emberi szeretet és felgyújtatik
a haza szeretetének szép tüze.”

Összefoglalás

1945-től a népművelés államhatalmi gond lett, központosult. Ellenőrzésének és fejlesztésének feladata pedig elsősorban a tanácsi szervekre hárult.

A kultúra iránti kezdeti éhséget kivételes képességű egyének elégítették ki, akik felismerték a különböző művészeti csoportok munkájának jelentőségét, s fáradságot nem ismerő energiával, szervező készséggel építették újjá, vagy éppen szerveztek teljesen új együtteseket, művészeti csoportokat.

A Zeneiskola működésének jelentősége abban áll, hogy mind szélesebb területen egyre inkább irányító szerepet vállal a város kulturális életének fejlődésében. Megszervezésével a zenei, esztétikai nevelés a legjelentősebb feladata lett. A sokszor nem kielégítő személyi és tárgyi feltételek ellenére eleget tudott tenni és tud tenni a tantervi kötelezettségek teljesítésének.

Az általános és középiskolás tanulók szervezett zenei képzése, hangszeres oktatása mellett Ózd közművelődési életében aktívan részt vesz. Biztosítja továbbá a gyermekek rendszeres hangverseny látogatását, gondoskodik zenei nevelésükről.

Zenetanárai aktívan vesznek részt a közművelődési intézmények amatőr művészeti együtteseinek munkájában. A képzőművészeti kiállítások megnyitói színvonalas tanári és növendékhangversenyeivel, és az ifjúsági zenekar működésével biztosítja a zenei nevelés, oktatás célkitűzéseinek maradéktalan teljesítését, szem előtt tartva Kodály Zoltánnak örökbecsű gondolatát:

“Legyen a zene mindenkié!”

MELLÉKLETEK

1.sz. melléklet

Az Ózdi Erkel Ferenc Állami Zeneiskola 1953-2003. közötti időszak tantestülete

Korényi Lajos	szolfézs, zongora tanár	1953-2001.	1983-tól
	óraadó nyugdíjas		
Cs. Kőry Erzsébet	hegedű tanár	1953-1971.	
Gazsik József	rézfúvós tanár	1953-1975.	
Parizek Éva	szolfézs tanár	1953-1959.	
Kutenics Erzsébet	zongora tanár	1953-1954.	
Deák József	fafúvós tanár	1953-1954.	
Fejes Imre	fuvola tanár	1953-1954.	
Ujj Viktor Géza	fuvola tanár	1954-1956.	
Szakács Albertné	zongora tanár	1954-	1988-tól
	óraadó nyugdíjas		
Forrai György	szolfézs tanár	1954-1955.	
Vámos József	szolfézs tanár	1955-1956.	
		1974-1997.	
Szabó Endre	oboa tanár	1956-1965.	
Gajdos Edit	gordonka tanár	1956-1958.	
Kovács Magda	gordonka tanár	1958-1964.	
Darányi Ilona	zongora tanár	1958-1967.	
Lőcsei Mária	szolfézs tanár	1960-1975.	
Román Attila	klarinet tanár	1962-1969.	
B. Ember Hajnalka	gordonka tanár	1964-1966.	
Gazsik György	rézfúvós tanár	1966-2002.	1968-tól
	igazgató helyettes		
Fehér Csabáné	zongora tanár	1967-1971.	
Zarándy Zoltán	gordonka tanár	1967-1969.	
Fábián Judit	klarinet tanár	1969-1970.	
Bihari László	gordonka tanár	1969-1974.	
Papp János	fafúvós tanár	1970-1971.	
Gergely Györgyné	zongora tanár	1971-1982.	
Bonyhai Lajos	hegedű tanár	1971-1976.	
Halápi Károly	fafúvós tanár	1971-1972.	
Hotzi Ferenc	fafúvós tanár	1972-1973.	
Mócz Ferenc	fuvola tanár	1973-1993.	1983-1991.
	igazgató		
Barna Katalin	gordonka tanár	1974-1976.	

Vámosné Finta Klára	szolfézs tanár	1974-	
Fister Zsolt	rézfúvós, ütős h. tanár	1975-	
Pál Mihály	hegedű tanár	1976-1982.	
Pálné Tóth Enikő	hegedű tanár	1976-1982.	
Antalné Simon Éva	szolfézs tanár	1976-1979.	
B.Szakács Ágnes	gordonka tanár	1976-1983.	
Takács Judit	klarinét tanár	1977-1983.	
Hortörsi Ágnes	zongora tanár	1978-1982.	
Bukovinszky Péter	gordonka tanár	1979-1984.	
Vámos Tamás	oboa tanár	1980-	1991-től
igazgató			
K.Kriston Annamária	zongora tanár	1982-	
Sz.Halász Ágnes	fuvola tanár	1982-	
Utri Edit	hegedű tanár	1982-1988.	
Fritsné Győry Katalin	szolfézs tanár	1984-	
Nagy Károly	klarinét tanár	1984-	
Jakubik Mária	hegedű tanár	1990-1991.	
		2002-	
Csikai Sándor	fuvola tanár	1991-	
Lazerova Ella	zongora tanár	1991-	
Lakatos Gyula	hegedű tanár	1991-	
Kriston Katalin	zongora tanár	1991-	
Spirkó Marianna	gordonka tanár	1992-	

2.sz. melléklet

Az Erkel Ferenc Állami Zeneiskola felsőbb zenei intézményekbe felvételt nyert, illetve a zenei pályát választott tanulói

Szolfézs-ének, zeneelmélet tanszak:

Bereczky Szilvia	zeneművészeti szakiskola
Hovancsek Tünde	zeneművészeti szakiskola
Kovács Erika	zeneművészeti szakiskola
Orbán Eszter	zeneművészeti szakiskola
Pécsi Sarolta	zeneművészeti főiskola
Orbán Anna	zeneművészeti szakiskola
Sinka Krisztina	operaénekes
Szabó Krisztina	zeneművészeti főiskola
Trócsányi Zsolt	Operaház Énekkara

Hegedű tanszak:

Berki Flórián

Bukta Vilmos
Elek Boglárka
Fehér János
Gazsik József
Gallyas Rudolf
Kotán Mária
Kerek István
Majdán Zsuzsa
Mutina Helga
Rigó András
Svikruha Márta
Varró Katalin
Varró Petra
Váradi Vilma
Mészáros Ágnes
Molnár Tamás
Jakubik Mária

könnyűzene

zeneművészeti szakiskola
zeneművészeti szakiskola
zeneművészeti szakiskola
zeneművészeti főiskola
könnyűzene
zenetanárképző főiskola
zeneművészeti főiskola
zeneművészeti szakiskola
zeneművészeti szakiskola
zeneművészeti szakiskola
zeneművészeti szakiskola
zeneművészeti főiskola
zeneművészeti szakiskola
zeneművészeti szakiskola
zeneművészeti szakiskola
zeneművészeti szakiskola

Zongora tanszak:

Új Tózsza Zsófia
Benyó Csilla
Beranek Katalin
Bucsi Magdolna
Csíz Zoltán
Dóbisz Áron
Dobronovszky Judit
Falvai Sándor
rektora
Farkas Gábor
Farkas Valéria
Ficzere Miklós
Finta Gábor

zeneművészeti szakiskola
zenetanárképző főiskola
Bécsi Rádió Énekkara
zeneművészeti szakiskola
zeneakadémia
zeneművészeti főiskola
zeneművészeti szakiskola
Budapesti Zeneművészeti Akadémia
zeneakadémia
zeneművészeti szakiskola
zeneművészeti szakiskola
Kanadai Zeneművészeti Főiskola tanára

Gátsik Andrea

Gombkötő István
Hortörsi Ágnes
Husztai Adrienn
Igó Lenke
Németh Barbara
Korényi Judit
Kriston Annamária

zeneművészeti szakiskola

zeneművészeti szakiskola
zenetanárképző főiskola
zeneművészeti szakiskola
Magyar Rádió Gyermekkórusa karnagy
zeneművészeti szakiskola
zongora és kamara művész
zenetanárképző főiskola

Móro József	zeneművészeti szakiskola
Németh Barbara	zeneművészeti szakiskola
Oláh Iászló	zeneművészeti szakiskola
Peták Mária	zenei gimnázium
Ritó Ibolya	zeneművészeti szakiskola
Rozgonyi Antónia	énektanárképző főiskola
Sárai Ágnes	zeneművészeti szakiskola
Vadász Ágnes	KÓTA ügyvezető elnöke
Bosnyák Csilla	zeneművészeti főiskola

Nagybőgő tanszak:

Kelemen Zoltán

operaénekes

Gordonka tanszak:

Dapsy Ildikó

zeneművészeti szakiskola

Hellebrand Mónika	zeneművészeti szakiskola
Horváth Gyula	Rajkó-zenekar
Kovács Zuzsa	zeneművészeti szakiskola
Sütő Enikő	zeneművészeti szakiskola
Szakács Ágnes	zeneművészeti szakiskola

Fafűvós tanszak:

Ari Ildikó

zenetanárképző főiskola

Balázs Elemér	Rajkó-zenekar
Balogh Dezső	Rajkó-zenekar
Balogh Miklós	Rajkó-zenekar
Bartók Tamás	zeneművészeti főiskola
Béres Andrea	zeneművészeti szakiskola
Balanek Vivien	zeneművészeti szakiskola
Csikai Sándor	zenetanárképző főiskola
Csutorás György	zeneművészeti szakiskola
Fábián Judit	zenetanárképző főiskola
Filep István	zenetanárképző főiskola
Fehér Ádám	zeneművészeti szakiskola
Forgács Endre	zeneművészeti szakiskola
György Péter	zeneművészeti szakiskola
Halász Ágnes	zenetanárképző főiskola
Ludányi Tamás	zenetanárképző főiskola
Lakner Gábor	zeneművészeti szakiskola
Makovics Dénes	zeneművészeti szakiskola
Máté Sándor	könnyűzene
Lipárdi László	zeneművészeti szakiskola
Nagy Károly	zenetanárképző főiskola

Puskás Ágnes
Csaszi Petra
Danyi Roland

zeneművészeti szakiskola
zeneművészeti szakiskola
Rajkó-zenekar

Rézfúvós tanszak:

Antal Oszkár

zeneművészeti szakiskola

Bari László
Berki István
Bodnár Béla
Farkas Róbert
Gáspár Pál
Fonó János
Gazsik György
Gaibl Károly
Hoós Sándor
Karsai István
Koch Károly
Kovács János
Lassán Péter
Lassán Tamás
Lázár István
Lengyelvári Péter
Nagymenyi Kálmán
Német János
Sass Géza
Simon Attila
Sípos Sándor
Tímár Gábor
Tóth Miklós
Zalai Zoltán
Zoltán János
Kovács Ádám
Magyar Gyula

zeneművészeti szakiskola
zeneművészeti szakiskola
Honvéd Zenekar
zeneművészeti szakiskola
zeneművészeti szakiskola
zeneművészeti szakiskola
zeneművészeti főiskola
zeneművészeti főiskola
zeneművészeti szakiskola
zeneművészeti szakiskola
zeneművészeti szakiskola
zenetanárképző főiskola
zeneművészeti szakiskola
zeneművészeti szakiskola
zenetanárképző főiskola
zeneművészeti szakiskola
zeneművészeti szakiskola
Honvéd-zenekar
zeneművészeti főiskola
USA zenekar
zenetanárképző főiskola
zeneművészeti szakiskola
zeneművészeti szakiskola
Svéd Királyi Zenekar
zeneművészeti szakiskola
zeneművészeti szakiskola

Gitáros tanszak:

Havasi Csaba
Kulcsár István
Morócsek Gábor

zeneművészeti szakiskola
zeneművészeti akadémia, gitárművész
zeneművészeti szakiskola

Ütős tanszak:

Gaburi Kálmán

zeneművészeti szakiskola

A Laurum Blockföte Együttes alapító tagjai

Hoffmann Róbert

Kakuk József

Dr. Kovács Orsolya

Marczig Panna

Ligeti Zsuzsanna

Pázmándi Norbert

M. Tóth Mária

Tóth Szilvia

3.sz. melléklet

A Zeneiskola kiemelkedő szereplései 1981-2003. között (1953-1981. időszak a történeti szövegben)

1981.: Bartók Béla születésének 100 éves évfordulóján közös hangverseny a Bartók Béla ének- zene tagozatos általános iskolával.

1983.: A Zeneiskola 30 éves jubileumi hangversenye Ózdon.

1985.: Zeneiskolások Megyei Fafúvósversenye Miskolcon.

Tanári hangverseny Erkel Ferenc születésének 175.évfordulóján Ózdon.

1986.: Zeneiskolások Megyei Gordonkaversenye Miskolcon.

Zeneiskolai tanárok Kamarazenei Találkozója Mezőkövesden.

1987.: Megyei zeneiskolások hegedűseinek hangversenye Miskolcon.

Megyei zeneiskolások fafúvós versenye Ózdon

Szőnyi E.-Hárs E.: Béla király a Bükkben c. oratórium bemutatója

Bélapátfalván, az Ifjúsági Szimfónikus zenekarral.

1988.: I. Országos Gitárverseny Vácon.

1991.: Zeneiskolások Megyei Zongoraversenye Miskolcon.

1992.: A szlovákiai Tornaalja és Ózd zeneiskolásainak közös hangversenye Ózdon.

Zeneiskolai Zenekarok Országos Fesztiválja Budapesten.

1994.: A Zeneiskola továbbképzős növendékeinek hangversenye Ózdon.

Zongora-négykezes Találkozó Balassagyarmaton.

Megyei Furulyatalálkozó Miskolcon.

Országos Bartók Hegedű-duó Találkozó Vácon.

- II. Országos Zeneiskolai Gitárverseny Vácon.
- 1995.: IV. Európai Ifjúsági Zenei Fesztivál Budapesten.
- 1996.: A Zeneiskola volt növendékeinek hangversenye Ózdon.
- 1997.: IV. Országos zeneiskolai 2 zongorás verseny Balassagyarmaton.
Zeneiskolai Zenekarok I. Országos Fesztiválja Abonyban.
“Alba Regia” Országos Kamarazenei Fesztivál Székesfehérváron.
- 1998.: Laurum Blockföte Együttes kvartetje országos döntőben Budapesten.
Laurum Blockföte Együttes 3 napos vendégszereplése Chorzowban.
- 1999.: Laurum Blockföte Együttes 10 éves jubileumi hangversenye Ózdon.
Megyei zongoraverseny Miskolcon.
Megyei Furulyások III. Találkozója Miskolcon.
- 2000.: II. Sárospataki Rézfúvósverseny Sárospatakon.
“Alba Regia” Országos Kamarazenei-együttes Verseny Székesfehérváron.
I.Országos Összművészeti Fesztivál Gálahangverseny Budapesten.
Laurum Blockföte Együttes rádiófelvétele Nyíregyházán.
“Gömör” gálahangverseny a szlovákiai Rimaszombatban.
“Millenium jegyében. Művészetoktatás 2000.” Fesztivál Budapesten.
III. Ózdi Éneklő Napok Nemzetközi Kórusfesztivál Ózdon.
- 2001.: IV. Országos Furulyaverseny válogatója Miskolcon.
Laurum Blockföte Együttes önálló koncertje Ózdon.
Laurum Blockföte Együttes ünnepi szentmisén Tiszaföldváron.
Laurum Blockföte Együttes a Magyar Tudományos Akadémián Budapesten.
- 2002.: Barokk Kurzus hangverseny Keszthelyen.
Laurum Blockföte Együttes hangversenye az Ózdi Városi TV-ben.
Bükki Régi Zene kurzus hangverseny Bélapátfalván.

Felhasznált források: *-Nagy Károly ózdi helytörténész, valamint Pálmai Zoltán „Népművelés Ózdon „című, 1970-ben megjelent tanulmánya.*
-A mellékelt képek az Ózdi városi Múzeum archívumából származnak.
- Erkel Ferenc Állami Zeneiskola irattári anyaga, valamint interjú Vámos Tamás igazgatóval és Nagy Károly zenetanárral.